

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 261/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C/70/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2012 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C/70/2010 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a písomností k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ sa podaním doručeným okresnému súdu 5. mája 2010 domáhal obnovy konania, ktoré bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 23 Cb/221/2003 (C., a. s., B., c/a 1. J. C., 2. M. P.), o zaplatenie 1 221,80 €. K návrhu na obnovu konania pripojil aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a žiadosť o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v tomto konaní. Konanie je okresným súdom vedené pod sp. zn. 28 C/70/2010.

Návrhom z 1. júla 2010 adresovaným okresnému súdu sťažovateľ žiadal o nariadenie predbežného opatrenia s tým, aby okresný súd odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 23 Cb/221/2003 z 31. októbra 2005 [ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Cob/122/2006 z 30. mája 2007]. Konanie bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 43 C/82/2010, ktorý obe tieto konania spojil na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 28 C/70/2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že okresný súd v namietanom konaní nepostupoval efektívne, a to „v čase od 05. 05. 2010 až po súčasnosť neuskutočnil ani jedno pojednávanie vo veci samej, ktoré by smerovalo k odstráneniu právnej neistoty, preto dňa 09. 12. 2010 som podal predsedovi Okresného súdu v Bratislave III na vybavenie sťažnosti na priedahy v súdnom konaní pod sp. zn. 28 C 70/2010.

Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 09. 12. 2010 mi doposiaľ nebolo doručené, pričom 30 dňová lehota na vybavenie sťažnosti uplynula dňom 08. 01. 2011...

Po 12 mesiacoch odo dňa podania žiadosti o ustanovenie advokáta dňa 05. 05. 2011 prevzatou výzvou 11. 05. 2011 okresný súd ma vyzýva v lehote 10 dní o preukázanie mojich rodinných, zárobkových, majetkových a sociálnych pomerov potrebných na rozhodnutie

z dôvodu, že žiadosť neobsahuje podstatné skutočnosti, potrebné na rozhodnutie, inak žiadosti nevyhovie.

Okresnému súdu v Bratislave III bola daná možnosť nápravy, ktorú nevyužil, preto dňa 12. 05. 2011 som opätovne podal predsedovi Okresného súdu v Bratislave III na vybavenie druhú sťažnosť na postup súdu v konaní pod č. 28 C 70/2010.

Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 12. 05. 2011 mi doposiaľ nebolo doručené, pričom 30 dňová lehota na vybavenie sťažnosti uplynula dňom 11. 06. 2011...

V podstate sa o mojom návrhu na obnovu konania, žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zo dňa 05. 05. 2010 a žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 01. 07. 2010 na Okresnom súde v Bratislave III od jeho podania nerozhodlo meritórne rozsudkom ani riadne nevyhovelo podaným žiadostiam o ustanovení advokáta a oslobodenia od súdnych poplatkov.“.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že „Okresný súd od podania návrhu na obnovu konania, ustanovenia advokáta z mája 2010 a podania návrhu na predbežné opatrenie a odpustenia od súdnych poplatkov z júla 2010 neuskutočnil ani jedno pojednávanie vo veci samej alebo nevydal riadne uznesenie, ktoré by smerovalo k odstráneniu právnej neistoty.“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C/70/2010, prikázal okresnému súdu v označenom konaní konať bez prietáhov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €.

Sťažovateľ zároveň pripojil k sťažnosti žiadosť o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ktorú odôvodnil nepriaznivou finančnou, sociálnou a zdravotnou situáciou.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva (čo potvrdzuje aj obsah sťažnosti), že o návrhu sťažovateľa na obnovu konania dosiaľ nebolo okresným súdom rozhodnuté.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

K namietanému porušeniu označených práv dochádza podľa sťažovateľa vo veci jeho návrhu na obnovu konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 28 C/70/2010. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ chce dosiahnuť zmenu právoplatného rozsudku okresného súdu sp. zn. 23 Cb/221/2003 z 31. októbra 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 2. júla 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Cob 122/2006 z 30. mája 2007 prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku – obnovy konania, a preto podal návrh na obnovu konania podľa § 228 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

Podľa § 234 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí.

Podľa § 235 ods. 1 OSP len čo nadobudne rozhodnutie o povolení obnovy právoplatnosť, súd bez ďalšieho návrhu vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj pri prejednaní obnovy.

Podľa § 235 ods. 2 OSP ak súd zistí, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, zamietne uznesením návrh na jeho zmenu. Ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, nové rozhodnutie nahradí pôvodné rozhodnutie.

Ústavný súd poznamenáva, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože nejde o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku a odstránenie stavu

právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci. Takéto rozhodnutie už bolo totiž vydané v pôvodnom konaní, v zmysle § 159 ods. 1 OSP predstavuje prekážku veci rozhodnutej a túto nemožno prejednávať znova. Rovnaký právny názor vyplýva aj z doterajšej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktorú treba považovať aj obnovu konania (A. B. proti Slovenskej republike, rozsudok zo 4. marca 2003).

Prekážka veci rozhodnutej odpadne len nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania podľa § 235 ods. 1 OSP, keď súd bez ďalšieho návrhu vec znova prejedná. V tomto štádiu už preto ide o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku, odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím o návrhu na zmenu rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní, a teda aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov by už v takomto prípade prichádzala do úvahy.

Ústavný súd už vyslovil, že pri obnove konania podľa Občianskeho súdneho poriadku môže byť základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (napr. II. ÚS 359/2010, IV. ÚS 88/2010, I. ÚS 49/2012).

Keďže v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu o návrhu sťažovateľa na obnovu konania nebolo právoplatne rozhodnuté, nemohlo vzhľadom na citovanú judikatúru ani dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd jeho sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

Obdobne bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a odkazovať ho na Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“), ktoré bolo zriadené na sprístupnenie právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (pričom s účinnosťou od 1. januára 2012 sa systém sprístupňovania právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi prostredníctvom centra vzťahuje aj na väčšinu konaní pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2012